

व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयातील
२२०३ तंत्र शिक्षण या प्रधान लेखाशिर्षातर्गत
(व्यवसाय शिक्षणाचे सार्वत्रिकरण करणे)३२
पदांना प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक व्हीओसी-२००९/प्र.क्र.४२/०९/व्यशि-४,
मंत्रालय विस्तार, मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक - १२ ऑक्टोबर, २०१२.

पहा :- १) वित्त विभाग शासन निर्णय क्रमांक असंक१००१/प्र.क्र.२९/२००१/ वित्तीय सुधारणा
दिनांक १०/९/२००१.

२) शासन निर्णय क्रमांक व्हीओसी-२१०५/(३९३/०५)/व्यशि-३, दिनांक २५/७/२००७

३) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक व्हीओसी -२००८/(३२३/०८)/
व्यशि-३, दिनांक २२/९/२००८.

४) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक व्हीओसी -२००८/(४७५/०८)/
व्यशि-३, दिनांक २२/९/२००८.

५) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक व्हीओसी -२०१०/(प्र.क्र.३००)/
व्यशि-४, दिनांक १०/४/२०१२.

६) संयुक्त सचिव समितीच्या दिनांक १६ जानेवारी, २०१२ रोजी झालेल्या बैठकीचे इतिवृत्त

७) उच्चस्तरीय सचिव समितीच्या दिनांक ८ ऑगस्ट, २०१२ रोजी झालेल्या ७१ व्या
बैठकीचे कार्यवृत्त.

८) संचालक (व्यवसाय शिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, म.रा.,
मुंबई यांचे पत्र क्रमांक

अ) ८/व्हीओसी/२००८/५९२, दिनांक ११ नोव्हेंबर, २००८.

ब) ८/व्हीओसी/२००९/७१८, दिनांक ७ जानेवारी, २००९.

क) ८/व्हीओसी/२००९/८१७, दिनांक ५ मार्च, २००९.

ड) ८/व्हीओसी/२०११/२३७, दिनांक १७ ऑक्टोबर, २०११.

प्रस्तावना :- सन १९८६ च्या नविन शैक्षणिक धोरणाप्रमाणे माध्यमिक स्तरावरील शिक्षणात (इयत्ता ८वी, ९वी, १० वी वर्ग) कार्यानुभव विषय शिकविण्यावर भर देण्यांत आला होता. जेणेकरून विद्यार्थी भावी आयुष्यात "वर्ल्ड ऑफ वर्क" साठी तयार होवू शकतील. राज्य शासनाने अनेक वर्षांपासून माध्यमिक शालांत स्तरावर कार्यानुभव विषयाला पर्याय म्हणून कौशल्यावर आधारीत उपयुक्त असे तांत्रिक/व्यवसायिक अभ्यासक्रम उपलब्ध करून दिले आहेत. मदर अभ्यासक्रमात विद्यार्थ्यांना मुलभूत तंत्रज्ञानाची ओळख (V१), यंत्र अभियांत्रिकी (V२), विद्युत व इलेक्ट्रॉनिक्स अभियांत्रिकी (V३) या विषयातील मुलभूत तत्वे व कौशल्ये आत्मसात करता येतात. यामुळे विद्यार्थ्यांत व्यवसाय शिक्षणाची आवड निर्माण होवून त्यांना त्या कौशल्यांचा दैनंदिन जीवनात उपयोग करता येतो. माध्यमिक स्तरावरील पूर्व व्यवसायिक अभ्यासक्रमाच्या सुविधेत वाढ करणे या योजनेखाली शासकीय तंत्र माध्यमिक शाळा/केंद्र नांदेड व हदगाव या दोन संस्थातून V-२, V३- या व्यवसाय अभ्यासक्रमाची प्रत्येकी एकेक तुकडी

वाढाविल्यामुळे सदरहू संस्थामध्ये एकूण ४ तुकड्याकरिता (प्रतिसंस्था २ तुकड्या) शासन निर्णय क्र. व्हिओसी-२००८/(४७५/०८)/व्यशि-३, दिनांक २२/९/२००८ अन्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे. सदरहू एकूण ४ तुकड्यासाठी शासन निर्णय दिनांक २५/०७/२००७ अन्वये मान्य करण्यात आलेल्या आकृतीबंधाच्या मानकानुसार प्रतिसंस्था अधिकची ६, अशी एकूण १२ पदे (शिक्षकीय १० व शिक्षकेत्तर २ पदे) नव्याने निर्माण करणे आवश्यक आहे.

डॉ. कोठागी आयोगाच्या शिफारसीनुसार इ.११ वी व इ.१२ वी च्या स्तरावर शालेय शिक्षणाला व्यवसाय शिक्षणाची जोड द्यावी व जास्तीत जास्त विद्यार्थ्यांना व्यवसायिक प्रशिक्षण देवून रोजगार अथवा स्वंयरोजगार करण्यास प्रवृत्त करावे व महाविद्यालयीन शिक्षणाकडे जाणारा लोंदा थांबवावा या हेतुने रोजगार व स्वंयरोजगारास जास्त उपयुक्त होतील असे ७०% व्याप्ती असलेले +२ स्तरावरील उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रम सन १९८८-८९ पासून मुरु करण्यात आले आहेत. +२ स्तरावरील उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रम या योजनेखाली शासकीय तंत्र माध्यमिक शाळा/केंद्र, मुलुंड, ठाणे, उल्हासनगर, रत्नागिरी, देगलूर व हंदगाव येथे कॉम्प्युटर टेक्निक या व्यवसाय अभ्यासक्रमाची प्रतिसंस्था १ तुकडी, शासकीय तांत्रिक विद्यालय/केंद्र, सोलापूर या संस्थेत आॅटो इंजिनियरिंग टेक्निशियन, या व्यवसाय अभ्यासक्रमाची १ तुकडी तसेच शासकीय तांत्रिक विद्यालय/केंद्र नोंदेड या संस्थेत आॅटो इंजिनियरिंग टेक्निशियन, कॉम्प्युटर टेक्निक व एम.आर.ई.डी.ए. या व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या प्रत्येकी १ तुकडी अशा उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या एकूण १० तुकड्या सुरु करण्यास शासन निर्णय दिनांक २२/९/०८ अन्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे. या तुकड्यांकरीता मानकानुसार एकूण २० पदे नव्याने निर्माण करणे आवश्यक आहे.

व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयातील २२०३ या प्रधान लेखाशिर्षांतर्गत(व्यवसाय शिक्षणाचे सार्वत्रिकरण करणे) योजनाखालील शासकीय संस्था व कार्यालयातील पदाचा आढावा- आकृतीबंध उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या शासन निर्णय दिनांक २५ जुलै, २००७ अन्वये मंजूर करण्यात आलेला आहे. सदर आढाव्यामध्ये शासकीय संस्थांमधीन शिक्षकीय व शिक्षकेत्तर पदाची मानके निश्चित करण्यात आलेली आहेत. उच्चस्तरीय सचिव समितीच्या दिनांक ८ ऑगस्ट, २०१२ रोजी झालेल्या ७१ व्या बैठकीच्या कार्यवृत्तानुसार एकूण ३२ पद निर्मितीस मान्यता दर्शविलेली असल्याने, पदांच्या आकृतीबंधानुसार २२०३- तंत्रशिक्षण या प्रधान लेखाशिर्षांतर्गत (व्यवसाय शिक्षणाचे सार्वत्रिकरण करणे) ३० शिक्षकीय पदे व २ शिक्षकेत्तर पदे अशी एकूण ३२ नवीन पदांना प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :- २२०३- तंत्रशिक्षण या प्रधान लेखाशिर्षांतर्गत (व्यवसाय शिक्षणाचे सार्वत्रिकरण करणे) उच्चस्तरीय सचिव समितीने मान्य केलेल्या ३२ पदांना या शासन निर्णयानुसार प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. ३२ पदांच्या तपशिल सहपत्र अ मध्ये दर्शविण्यात आलेला आहे.

२. प्रशासकीय मान्यता दिलेल्या पदांसाठी होणारा खर्च अर्थसंकल्पीय नियमानुसार खर्चाची नवीन बाब म्हणुन पूरक भागणीद्वारे मान्यतासाठी विधीमंडळाच्या निर्दर्शनास आणुन देण्यात येईल.

३. विधीमंडळाने खर्चाच्या नवीन बाबीस मान्यता दिल्याशिवाय प्रशासकीय मान्यता दिलेल्या पदांवर कोणताही खर्च करण्यात येऊ नये.

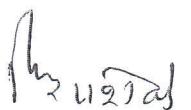
४. प्रमुळे पदांच्या खर्चास विधीमंडळाची मान्यता प्राप्त झाल्यावर पदनिर्मितीचे आदेश स्वतंत्ररित्या निर्गमित करण्यात येतील.

५. प्रशासकीय मान्यता देण्यात आलेल्या ३२ पदांच्या खर्चासाठी आवश्यक तरतूद उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग शासन निर्णय दिनांक १०/४/२०१२ अनुसार मागणी क्रमांक डब्ल्यु ३, २२०३ तंत्रशिक्षण, १०३ तंत्रशाळा, (०९) शासकीय तंत्र माध्यमिक शाळा, (०९) व्यवसाय शिक्षण संचालनालयांतर्गत विविध योजनांसाठी पदनिर्मिती (२२०३ २१२९) या लेखांशार्धाखाली पूरक मागणीद्वारे उपलब्ध करून घेण्याची जबाबदारी संचालक (व्यवसाय शिक्षण) यांची राहील.

हा शासन निर्णय वित्त विभागाचा अनौपचारीक संदर्भ क्रमांक ६४९/११/व्यय-५, दिनांक १७/११/२०११ तसेच उच्चस्तरीय सचिव समितीच्या दिनांक ८ ऑगस्ट, २०१२ रोजी झालेल्या ७१ व्या बैठकीच्या कार्यवृत्तानुसार निर्गमित करण्यांत येत आहे.

हा शासन निर्णय शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक : २०१२१०१२१५४२५९४७०८ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(दि.ल.राशिवडे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

१. मा. महालेखापाल, (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र - I/II, मुंबई व नागपूर
२. मा. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, I/II, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर.
३. आयुक्त रोजगार स्वयंरोजगार व कौशल्य विकास, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई-०१.
४. संचालक (व्यवसाय शिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई-०१.
५. संचालक (प्रशिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई -०१
६. सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालय, मुंबई/पुणे/नाशिक/ औरंगाबाद/ अमरावती/ नागपूर (संचालनालयामार्फत)
७. सर्व जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, (संचालनालयामार्फत)
८. मुख्याध्यापक, शासकीय तंत्र माध्यमिक शाळा/केंद्र तथा कनिष्ठ महाविद्यालये, (संचालनालयामार्फत)
९. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई. (संचालनालयामार्फत)
१०. उपसंचालक, लेखा व कोषागारे, नवी मुंबई/पुणे/नाशिक/अमरावती/औरंगाबाद (संचालनालयामार्फत)
११. अधिदान व लेखा अधिकारी, अधिदान व लेखा कार्यालय, वांद्रे, मुंबई -५१
१२. संबंधित जिल्हा कोषागार अधिकारी, जिल्हा कोषागार कार्यालय, (संचालनालयामार्फत)
१३. नियोजन विभाग/वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१४. , उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई (व्यशि-१/व्यशि-२/व्यशि-३/साशि-१)
१५. निवड नस्ती (व्यशि-४)

*****

सहपत्र " अ "

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : व्हीओसी-२००९/(प्र.क्र.४२/०९)/व्यशि-४, दिनांक १२ ऑक्टोबर, २०१२ चे सहपत्र
जिल्हा योजनेमधून मंजूर करण्यांत आलेल्या पूर्व व्यवसायिक अभ्यासक्रम व उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या अधिकच्या
तुकड्यांसाठी प्रशासकीय मान्यता देण्यांत आलेल्या पदांचा तपशिल

अ. क्र.	शासकीय तंत्र माध्यमिक शाळा/केंद्राचे नाव	मंजूर अभ्यासक्रमाचे नाव	मंजूर तुकड्यांची संख्या	प्रशासकीय मान्यता देण्यात येणाऱ्या पदाचे पदनाम	वेतनश्रेणी	पदांची संख्या
१	नांदेड जिल्हा नांदेड	एलिमेंटस ऑफ मेक्निकल टेक्नॉलॉजी (व्ही-२) एलिमेंटस ऑफ इलेक्ट्रीकल अॅण्ड इलेक्ट्रॉनिक्स टेक्नॉलॉजी (व्ही-३)	१	शिक्षकीय पदे मुख्याध्यापक गट अ (क) सहाय्यक अभियांत्रिकी अधिकारक सहाय्यक अधिव्याख्याता निदेशक एकूण शिक्षकीय पदे शिक्षकेतर पदे वारिष्ठ लिपिक एकूण शिक्षकेतर पदे एकूण	रु. १५६००-३९१००, ग्रेड पे रु. ५४०० रु. १३००-३४८००, ग्रेड पे रु. ४४०० रु. १३००-३४८००, ग्रेड पे रु. ४३०० रु. ५२००-२०२००, ग्रेड पे रु. २८०० रु. ५२००-२०२००, ग्रेड पे रु. २४००	१ १ १ २ ५ १ १ ६
२	हारगांव जिल्हा नांदेड	एलिमेंटस ऑफ मेक्निकल टेक्नॉलॉजी (व्ही-२) एलिमेंटस ऑफ इलेक्ट्रीकल अॅण्ड इलेक्ट्रॉनिक्स टेक्नॉलॉजी (व्ही-३)	१	शिक्षकीय पदे मुख्याध्यापक गट अ (क) सहाय्यक अभियांत्रिकी अधिकारक सहाय्यक अधिव्याख्याता निदेशक एकूण शिक्षकीय पदे शिक्षकेतर पदे वारिष्ठ लिपिक एकूण शिक्षकेतर पदे एकूण	रु. १५६००-३९१००, ग्रेड पे रु. ५४०० रु. १३००-३४८००, ग्रेड पे रु. ४४०० रु. १३००-३४८००, ग्रेड पे रु. ४३०० रु. ५२००-२०२००, ग्रेड पे रु. २८०० रु. ५२००-२०२००, ग्रेड पे रु. २४००	१ १ १ २ ५ १ १ ६
३	भुंड उपनगर	कॉम्प्युटर टेक्निक	१	पूर्ण वेळ शिक्षक पूर्ण वेळ निदेशक एकूण	रु. १३००-३४८००, ग्रेड पे रु. ४६०० रु. १३००-३४८००, ग्रेड पे रु. ४३००	१ १ २
४	ठाणे जिल्हा ठाणे	कॉम्प्युटर टेक्निक	१	पूर्ण वेळ शिक्षक पूर्ण वेळ निदेशक एकूण	रु. १३००-३४८००, ग्रेड पे रु. ४६०० रु. १३००-३४८००, ग्रेड पे रु. ४३००	१ १ २
५	उल्हासनगर जिल्हा ठाणे	कॉम्प्युटर टेक्निक	१	पूर्ण वेळ शिक्षक पूर्ण वेळ निदेशक एकूण	रु. १३००-३४८००, ग्रेड पे रु. ४६०० रु. १३००-३४८००, ग्रेड पे रु. ४३००	१ १ २
६	गांगरी जिल्हा गांगरी	कॉम्प्युटर टेक्निक	१	पूर्ण वेळ शिक्षक पूर्ण वेळ निदेशक एकूण	रु. १३००-३४८००, ग्रेड पे रु. ४६०० रु. १३००-३४८००, ग्रेड पे रु. ४३००	१ १ २
७	दगलूर जिल्हा नांदेड	कॉम्प्युटर टेक्निक	१	पूर्ण वेळ शिक्षक पूर्ण वेळ निदेशक एकूण	रु. १३००-३४८००, ग्रेड पे रु. ४६०० रु. १३००-३४८००, ग्रेड पे रु. ४३००	१ १ २

11/2/2012

अ. क्र.	शासकीय तंत्र माध्यमिक शाळा/केंद्राचे नाव	मंजूर अभ्यासक्रमाचे नाव	मंजूर तुकड्यांची संख्या	प्रशासकीय मान्यता देण्यात येणाऱ्या पदाचे पदनाम	वेतनश्रेणी	पदांची संख्या
८	हंदगांव जिल्हा नांदेड	कॉम्प्युटर टेक्निक	१	पूर्ण वेळ शिक्षक पूर्ण वेळ निदेशक एकूण	रु. ९३००-३४८००, ग्रेड पे रु.४६०० रु. ९३००-३४८००, ग्रेड पे रु.४३००	१ १ २
९	नांदेड जिल्हा नांदेड	ऑटो इंजिनिअरींग टेक्निशियन कॉम्प्युटर टेक्निक मॅटेनन्स अण्ड रिपेरींग ऑफ डोमेस्टिक इलेक्ट्रीकल्स अप्लायन्सेस	१ १ १	पूर्ण वेळ शिक्षक पूर्ण वेळ निदेशक एकूण	रु. ९३००-३४८००, ग्रेड पे रु.४६०० रु. ९३००-३४८००, ग्रेड पे रु.४३००	३ ३ ६
१०	सोलापूर जिल्हा सोलापूर	ऑटो इंजिनिअरींग टेक्निशियन	१	पूर्ण वेळ शिक्षक पूर्ण वेळ निदेशक एकूण	रु. ९३००-३४८००, ग्रेड पे रु.४६०० रु. ९३००-३४८००, ग्रेड पे रु.४३००	१ १ २
एकूण शिक्षकीय व शिक्षकेतर पदे						३२

३११९१८